

Љ. Вукадиновић

ГВОЗДЕНА ПЕСНИЦА
Нок-аут на асфалту

(2)

Али су се преварили. Џоева снажна песница разбила је све планове вештих менаџера. Они су се тада опет обратили њему. Облетали су га као чопор вукова свој плен. Он је био извор прихода, златан рудник, редак примерак боксерске феле. Али у Новом свету владала је прохибиција. Џое је покварио стомак вештачким алкохолом. Љути шпиритус, који му је сагоревао грло и пекао груди, изазивао је у њему све јачу жељу за пенушавим француским вином и бучним париским ноћима.

Вратио се натраг окићен новим ловорикама и жедан.

Године су пролазиле. Титула је још увек чврсто стајала у његовим снажним песницама. Био је непобедив, чврст као стена. Али из године у годину његова жеђ се све више повећавала. Као да је била неутољива. Све мање времена проводио је у сали за тренинг, а све више по ноћним локалима и у постељи. Сваки други би пропао исцрпен алкохолом, никотином и бурним животом. Али он се још увек држао! Васкрсавао би баш онда када се мислило да је с њим готово.

Ето, пре неки дан, сав свет, који је испунио Спортску палату до последњег места, није давао ни пребијене паре на старога првака. Сви су се окупили, да у заносу одушевљења поздраве новог шампиона, још једног француског првака света. Жил Бриско био је млад као суза, грађен као Херкулес, снажан као бик. Пробио се на површину обарајући своје противнике у првим рундама, крчећи себи пут ка старом шампиону нокаут победама.

Сви су веровали у његову победу: новинари, менаџери, навијачи. Само је стари Џое ћутао и на сва питања радозналих спортских репортера одговарао је слегањем рамена. Оно што је имао да каже, Џое је оставио својим песницама да говоре између затегнутих конопаца. И оне су говориле као каква брбљива жена: брзо, жучно, без предаха, не дозвољавајући другоме да уопште дође до речи! Илузије су се распрштале као сапунски мехур још пре пете рунде. Жил Бриско није се будио из чаробног сна чак ни у свлационици. Анђели су му певали, свирали у харфу, приређивали му прави концерт. Такав сан се не доживљује често...А стари Џое је као обично обукао свој беспрекорни фрак и одвезао се у бар „Јутарњи сјај“. Он је на свој начин прослављао победу. И још је славио. Продужио би до зоре да се испред њега није испречио овај неучтив и странац тај центлмен у фраку, који се понаша као каква пропалица. Али његове песнице су чврсте и ударају јако, тамо где највише боли. То га доводи до беса.

Ах, да није само толико пио, да му се све не врти пред очима, показао би он томе жутокљунцу како треба да се понаша према једном шапиону.

– Хајде, Џо, дај му леви кроше па да идемо!

Јест, лако је то рећи, али треба подићи руку. Тешка је као да је од олова! Треба напрегнути сву снагу и Џое то чини стиснутих зуба, стењући од напора. Затим застаје збуњен. Кога да удари од ове двојице? Обојица су тако близу, на домаку руке, лелујају се пред њим, мало замагљени, али ту су, он их види. Овај лево је ближи. Хајде, да прво свршим с њим. Џое се нагнуо мало напред и свом жестином испружио руку са стегнутом песницом.

– Ух! – јаукнуо је болно и остао тако, непомичан у ваздуху, с рукама опуштеним низ тело, држећи се једва на клонулим ногама.

Хиљаду светлуцавих тачака играло му је пред очима. У ушима му је бубњало. Затетурао се и треснуо колико је дуг. Инстинктивно је покушао да се подигне одупирући се рукама о асфалт, уздигао се мало, а затим је поново клонуо. Неки сладак умор обузео му је цело тело. Мишићи су му се опустили. оловни капци склапали се, дах му постао равномеран и дубок. Осећао је како се губи, како нестаје, како утања у дубок сан...

Мишел је стајао над опруженим телом, вребајући светлуцавим погледом сваки покрет побеђеног противника. Видећи да се овај не миче, да спава чврсто тешким сном пијаног човека, презриво се окренуо и потражио марамицу да би обрисао руке умрљане крвљу.

Жан му је прискочио и честитао му гласом који је треперио од радосног узбуђења.

– Браво, Мишел! То је био класичан ударац достојан дивљења.

Џоеви пратиоци стајали су мало даље зурећи тупо у опружено тело боксерског шампиона. Њихово запрепашћење било је толико велико да су изгледали смешни са својим отвореним устима, разрогаченим очима и глупим изразом на уморном лицу.

Један од њих, који је изгледа био најтрезвенији, висок, широких рамена, несразмерно великих руку, проседе косе на слепоочницама, одвојио се од групе и пришао Мишелу.

– Господине, – обратио се победнику, ви сте учинили оно што никоме није пошло за руком за последњих десет година! Ја вам искрено честитам. Желео бих...

Мишел га прекиде нервозним покретом руке:

– Радије се побрините за свог пијаног пријатеља. Одведите га кући да се добро испава и реците му да други пут не узнемирава мирне пролазнике својим некусним упадицама. Ухватио је Жана за руку и хтео је да пође, али га овај други још није пуштао.

– Радо бих сутра разговарао с вама. Молим вас да ме не одбијете пре него што чујете моје предлоге. Не тражим много од вас. Само четврт сата. Могли бисмо, рецимо, да ручамо заједно. Хоћете ли?

Али је Мишел љутито завртео главом. Већ је био изустио да каже неколико грубих речи, када га Жан снажно повуче, одговарајући истовремено уместо њега:

– У реду, Пјер. Наћи ћеш нас сутра после подне на стадиону Ролан Гарос, на централној трибини. Оревоар.

Један такси приближавао се и Жан га заустави покретом руке. Затим угура огорченог пријатеља у кола и даде шоферу Мишелову адресу.

– Одвешћу те кући, – рекао је просто и завалио се у удобно седиште.

– Понашаш се као дадиља, – љутио се Мишел.

– Доста је било кавге. Пјер је симпатичан. Био је учтив и не би било лепо од тебе да си га увредио.

– Ко је он заправо?

– Помоћник Морица Дипреа, најславнијег париског боксерског менаџера и организатора. Био је раније боксер, али није дотерао далеко и поред изванредних способности. Има проширење срца и лекари су га удаљили са ринга. Да није било тога, Француска би имала једног сјајног шампиона тешке категорије. Доброћудан је и сјајно познаје свој посао. Он је открио многе боксерске звезде. Прави је специјалиста у проналажењу нових талената. Кад га упознаш свидеће ти се.

Мишел је ћутао. Али је зато Жан говорио за обојицу. Он је ишао за својим мислима и једна идеја одушевила га је свег:

– Знаш ли, Мишел, да је то сензација. Највећа спортска сензација у последње време. Замисли само овакав наслов: „Случајни пролазник нокаутирао првака света у боксу!“ Не, то није добро. Можда би ово било боље; „Џое Нокс нокаутиран!“ Ни то ми се не свиђа. Како би било: „Нок-аут на асфалту“. Треба пронаћи још ефектнији наслов, још звучнији. Ах, сада знам: „Гвоздена песница успавала непобедивог шампиона света!“ То је прави израз: „Гвоздена песница“. Јер ти, заиста, друже имаш гвоздену песницу, када си могао да обориш Џое Нокса, боксера, коме ниједан судија још није одбројао.

Жан је задовољно трљао руке. Ликовао је:

– То је тек права сензација, када је само ја имам и нико више. Моје колеге удариће кап, када сутра у подне прочитају извештај. Таква сензација не налази се сваки дан. Чим дођем кући саставићу цео натпис. Требаће ми, међутим, твоја фотографија. Имаш ли коју при себи?

Тек сада је видео да је Мишел задремао. Продрмао га за руку. Бунован Мишел је зачуђено гледао око себе.

– Зар смо већ стигли?

– Нисмо још. Имаш ли неку фотографију при себи?

– Фотографију! Чију?

– Па твоју, забога.

– Своју!... Мислим да немам. Шта ће ти?

– Па коме сам ја малопре држао читав говор? Зар збиља ниси ништа чуо?

– Извини. Жане, задремао сам, мртав сам уморан. Зашто ти треба моја слика?

– За лист. Ти си јунак дана. Сутра ћеш већ постати славан. Париз ће дознати да си својом гвозденом песницом оборио непобедивог Џое Нокса.

Мишел се уплашио.

– Ваљда не мислиш о томе да пишеш?

– Зар да пропустим такву сензацију! Није ми сврака попила мозак. Не бих био новинар када бих пропустио да забележим овакав догађај, какав се јавља једном у десет година.

Мишел се сасвим расанио. Ухватио је пријатеља за руку и озбиљно рекао:

– Жане, то није била никаква сензација. Ја нисам тукао једнога боксерског шампиона, већ пијаног човека, који се једва држао на ногама. Џое је био толико пијан, да би га свако ко зна нешто мало о боксу нокаутирао. Зар ниси вадео да је спавао као клада, опружен на асфалту. Да је био трезан сада бих се налазио на каквој клиници, а ти би се љутио што ти је поремећен програм сутрашњег дана. Уместо на стадион Ролан Гарос, морао би да тапкаш за којим ковчегом.

Мишел се усиљено насмејао покушавајући да догађају да хумористичну ноту. Жан је, међутим, праскао:

– Он је заиста био пијан, али он је Џое Нокс, шампион света. Ја сам га видео пијаног на рингу и то не само једанпут. Смрдео је на виски толико да се осећало чак у серклу око ринга. Пијани Џое још је опаснији од трезнога. Тад он обавља свој посао брже него обично. Толико му се жури да настави да празни чаше, да његове противнике односе са ранга већ после прве или друге рунде. Али Џое још није наишао на песницу као што је твоја, на гвоздену песницу која би и вола оборила. То је сензација каква се само пожелети може. Не био Жан Ренард, ако овај догађај сутра у подне не краси крупним словима прву страну „Пари соара“.

Мишел се наљутио.

– Жане не понашај се као дете. Овакве јевтине сензације не доликују новинару твога реномеа. Ми смо стари другови и живели смо досада као браћа. Зашто да се свађамо због једне најобичније уличне туче, која ми је толико непријатна, да се стидим када се тога сетим. Ако то објавиш сутра у новинама нећу смети да изиђем на улицу од срама. Некоме би можда лежало да буде јунак једне ноћне туче с пијаним боксерским шампионом, али мени то ни најмање не годи. Један такав догађај може да упропасти моју будућност. Ја не мислим Жане, вечито да беспосличим. Још ове године намеравам да спремам своју докторску тезу, а онда ће мој живот кренути новим путем. Јевтина новинарска сензација овакве врсте далеко допире. „Пари соар“ је велики лист и новине у мојој домовини пренеће ту вест са истим сензационалним оквиром. А то значи да ће ме при повратку примити резервисано, као неозбиљног младог човека, као убојицу и лумпацију. Људи су у мојој домовини конзервативни и тамо владају још увек старински појмови о моралу и друштвеним прописима. Ако си ми пријатељ и ако ме волиш ти ћеш ради нашег другарства жртвовати ову сензацију, која ће, уосталом, много више шкодити и Џое Ноксу.

– Баш ме брига за њега! – љутио се Жан, а затим је разочарано наставио:

– Да је ма ко други у питању не би успео да ме наговори да одустанем од ове сензације. Наше пријатељство ми је, међутим, драже од овога извештаја. Нећу написати ни речи, али искрено да ти кажем, није ми право.

Ауто се зауставио. Стигли су пред Мишелов стан. Пријатељи су се срдачно руковали.

– Ја ћу целога дана бити на Ролан Гаросу. Довиђења, – рекао је Жан и залупио врата на таксију.

(Наставиће се)

Lj. Vukadinović

GVOZDENA PESNICA
Nok-aut na asfaltu

(2)

Ali su se prevarili. Džoeva snažna pesnica razbila je sve planove većih menadžera. Oni su se tada opet obratili njemu. Obletali su ga kao čopor vukova svoj plen. On je bio izvor prihoda, zlatan rudnik, redak primerak boksterske fele. Ali u Novom svetu vladala je prohibicija. Džoe je pokvario stomak veštačkim alkoholom. Ljuti špiritus, koji mu je sagorevao grlo i pekao grudi, izazivao je u njemu sve jaču želju za penušavim francuskim vinom i bučnim pariskim noćima.

Vratio se natrag okićen novim lovorikama i žedan.

Godine cv prolazile. Titula je još uvek čvrsto stajala u njegovim snažnim pesnicama. Bio je nepobediv, čvrst kao stena. Ali iz godine u godinu njegova žeđ se sve više povećavala. Kao da je bila neutoljiva. Sve manje vremena provodio je u sali za trening, a sve više po noćnim lokalima i u postelji. Svaki drugi bi propao iscrpen alkoholom, nikotinom i burnim životom. Ali on se još uvek držao! Vaskrsavao bi baš onda kada se mislilo da je s njim gotovo.

Eto, pre neki dan, sav svet, koji je ispunio Sportsku palatu do poslednjeg mesta, nije davao ni prebijene pare na staroga prvaka. Svi su se okupili, da u zanosu oduševljenja pozdrave novoga šampiona, još jednog francuskog prvaka sveta. Žil Brisko bio je mlad kao suza, građen kao Herkules, snažan kao bik. Probio se na površinu obarajući svoje protivnike u prvim rundama, krčeći sebi put ka starom šampionu nokaut poredama.

Svi su verovali u njegovu pobedu: novinari, menadžeri, navijači. Samo je stari Džoe ćutao i na sva pitanja radoznalih sportskih reportera odgovarao je sleganjem ramena. Ono što je imao da kaže, Džoe je ostavio svojim pesnicama da govore između zategnutih konopaca. I one su govorile kao kakva brbljiva žena: brzo, žučno, bez predaha, ne dozvoljavajući drugome da uopšte dođe do reči!

Iluzije su se raspršale kao sapunski mehur još pre pete runde. Žil Brisko nije se budio iz čarobnog sna čak ni u svlačionici. Anđeli su mu pevali, svirali u harfu, priređivali mu pravi koncert. Takav san se ne doživljuje često...

A stari Džoe je kao obično obukao svoj besprekorni frak i odvezao se u bar „Jutarnji sjaj“. On je na svoj način proslavljao pobedu. I još je slavio. Produžio bi do zore da se ispred njega nije isprečio ovaj neučtivi stranac taj džentlmen u fraku, koji se ponaša kao kakva propalica. Ali njegove pesnice su čvrste i udaraju jako, tamo gde najviše boli. To ga dovodi do besa.

Ah, da nije samo toliko pio, da mu se sve ne vrti pred očima, pokazao bi on tome žutokljuncu kako treba da se ponaša prema jednom šampionu.

– Hajde, Džo, daj mu levi kroše pa da idemo!

Jest, lako je to reći, ali treba podići ruku. Teška je kao da je od olova! Treba napregnuti svu snagu i Džoe to čini stisnutih zuba, stenjući od napora.

Zatim zastaje zbunjen. Kora da udari od ove dvojice? Obojica su tako blizu, na domaku ruke, leluju se pred njim, malo zamagljeni, ali tu su, on ih vidi. Ovaj levo je bliži. Hajde, da prvo svršim s njim. Džoe se nagnuo malo napred i svom žestinom ispružio ruku sa stegnutom pesnicom.

– Uh! – jauknuo je bolno i ostao tako, nepomičan u vazduhu, s rukama opuštenim niz telo, držeći se jedva na klonulim nogama.

Hiljadu svetlucavih tačaka igralo mu je pred očima. U ušima mu je bubnjalo. Zateturao se i tresnuo koliko je dug. Instinktivno je pokušao da se podigne odupirući se rukama o asfalt, uzdigao se malo, a zatim je ponovo klonuo. Neki sladak umor obuzeo mu je celo telo. Mišići su mu se opustili. olovni kapci sklapali se, dah mu postao ravnomeran i dubok. Očećao je kako se gubi, kako nestaje, kako utanja u dubok san...

Mišel je stajao nad opruženim telom, vrebajući svetlucavim pogledom svaki pokret pobeđenog protivnika. Videći da se ovaj ne miče, da spava čvrsto teškim snom pijanog čoveka, prezrivo se okrenuo i potražio maramicu da bi obrisao ruke umrljane krvlju.

Žan mu je priskočio i čestitao mu glasom koji je treperio od radosnog uzbuđenja.

– Bravo, Mišel! To je bio klasičan udarac dostojan divljenja.

Džoevi pratioci stajali su malo dalje zureći tupo u opruženo telo bokferskog šampiona. Njihovo zaprepašćenje bilo je toliko veliko da su izgledali smešni sa svojim otvorenim ustima, razrogačenim očima i glupim izrazom na umornom licu.

Jedan od njih, koji je izgleda bio najtrezveniji, visok, širokih ramena, nesrazmerno

velikih ruku, prosede kose na slepoočnicama, odvojio se od grupe i prišao Mišelu.

– Gospodine, – obratio se pobeđniku, vi ste učinili ono što nikome nije pošlo za rukom za poslednjih deset godina! Ja vam iskreno čestitam. Želeo bih...

Mišel ga prekide nervoznim pokretom ruke:

– Radije se pobrinite za svog pijanog prijatelja. Odvedite ga kući da se dobro ispava i recite mu da drugi put ne uznemirava mirne prolaznike svojim neukusnim upadicama. Uhvatio je Žana za ruku i hteo je da pođe, ali ra ovaj drugi još nije puštao.

– Rado bih sutra razgovarao s vama. Molim vas da me ne odbijete pre nego što čujete moje predloge. He tražim mnogo od vas. Samo četvrt sata. Mogli bismo, recimo, da ručamo zajedno. Hoćete li?

Ali je Mišel ljutito zavrteo glavom. Već je bio izustio da kaže nekoliko grubih reči, kada ga Žan snažno povuče, odgovarajući istovremeno umesto njega:

– U redu, Pjer. Naći ćeš nas sutra posle podne na stadionu Rolan Garos, na centralnoj tribini. Orevoar.

Jedan taksi približavao se i Žan ga zaustavi pokretom ruke. Zatim ugura ogorčenog prijatelja u kola i dade šoferu Mišelovu adresu.

– Odvešću te kući, – rekao je prosto i zavalio se u udobno sedište.
– Ponašaš se kao dadilja, – ljutio se Mišel.
– Dosta je bilo kavge. Pjer je simpatičan. Bio je učtiv i ne bi bilo lepo od tebe da si ga uvredio.

– Ko je on zapravo?

– Pomoćnik Morica Diprea, najslavnijeg pariskog boksterskog menadžera i organizatora. Bio je ranije bokser, ali nije doterao daleko i pored izvanrednih sposobnosti. Ima proširenje srca i lekari su ga udaljili sa ringa. Da nije bilo toga, Francuska bi imala jednog sjajnog šampiona teške kategorije. Dobročudan je i sjajno poznaje svoj posao. On je otkrio mnoge boksterske zvezde. Pravi je specijalista u pronalaženju novih talenata. Kad ga upoznaš svideće ti se.

Mišel je ćutao. Ali je zato Žan govorio za obojicu. On je išao za svojim mislima i jedna ideja oduševila ga je sveg:

– Znaš li, Mišel, da je to senzacija. Najveća sportska senzacija u poslednje vreme. Zamisli samo ovakav naslov: „Slučajni prolaznik nokautirao prvaka sveta u boksu!“ He, to nije dobro. Možda bi ovo bilo bolje; „Džoe Noksa nokautiran!“ Ni to mi se ne sviđa. Kako bi bilo: „Nok-aut na asfaltu“. Treba pronaći još efektniji naslov, još zvučniji. Ah, sada znam: „Gvozdena pesnica uspavala nepobedivog šampiona sveta!“ To je pravi izraz: „Gvozdena pesnica“. Jer ti, zaista, družo imaš gvozdenu pesnicu, kada si mogao da oboriš Džoe Noksa, boksera, kome nijedan sudija još nije odbrojao.

Žan je zadovoljno trljao ruke. Likovao je:

– To je tek prava senzacija, kada je samo ja imam i niko više. Moje kolege udariće kap, kada sutra u podne pročitaju izveštaj. Takva senzacija ne nalazi se svaki dan. Čim dođem kući sastaviću ceo natpis. Trebaće mi, međutim, tvoja fotografija. Imaš li koju pri sebi?

Tek sada je video da je Mišel zadremao. Prodrmao ga za ruku. Bunovan Mišel je začuđeno gledao oko sebe.

– Zar smo već stigli?

– Nismo još. Imaš li neku fotografiju pri sebi?

– Fotografiju! Čiju?

– Pa tvoju, zaboga.

– Svoju!... Mislim da nemam. Šta će ti?

– Pa kome sam ja malopre držao čitav govor? Zar zbilja nisi ništa čuo?

– Izvini. Žane, zadremao sam, mrtav sam umoran. Zašto ti treba moja slika?

– Za list. Ti si junak dana. Cutra ćeš već postati slavan. Pariz će doznati da si svojom gvozdenom pesnicom oborio nepobedivog Džoe Noksa.

Mišel se uplašio.

– Valjda ne misliš o tome da pišeš?

– Zar da propustim takvu senzaciju! Nije mi svraka popila mozak. He bih bio novinar kada bih propustio da zabeležim ovakav događaj, kakav se javlja jednom u deset godina.

Mišel se sasvim rasanio. Uhvatio je prijatelja za ruku i ozbiljno rekao:

– Žane, to nije bila nikakva senzacija. Ja nisam tukao jednoga boksterskog šampiona, već pijanog čoveka, koji se jedva držao na nogama. Džoe je bio toliko pijan, da bi ra svako ko zna nešto malo o boksu nokautirao. Zar nisi vadeo da je spavao kao klada, opružen na asfaltu. Da je bio trezan sada bih se nalazio na kakvoj klinici, a ti bi se ljutio što ti je poremećen program sutrašnjeg dana. Umesto na stadion Rolan Garos, morao bi da tapkaš za kojim kovčegom.

Mišel se usiljeno nasmejao pokušavajući da događaju da humorističnu notu. Žan je, međutim, praskao:

– On je zaista bio pijan, ali on je Džoe Noks, šampion sveta. Ja sam ga video pijanog na ringu i to ne samo jedanput. Smrdeo je na viski toliko da se osećalo čak u serklu oko ringa. Pijani Džoe još je opasniji od treznoga. Tad on obavlja svoj posao brže nego obično. Toliko mu se žuri da nastavi da prazni čaše, da njegove protivnike odnose sa ranga već posle prve ili druge runde. Ali Džoe još nije naišao na pesnicu kao što je tvoja, na gvozdenu pesnicu koja bi i vola oborila. To je senzacija kakva se samo poželeti može. He bio Žan Renard, ako ovaj događaj sutra u podne ne krasi krupnim slovima prvu stranu „Pari soara“.

Mišel se naljutio.

– Žane ne ponašaj se kao dete. Ovakve jevtine senzacije ne dolikuju novinaru tvoga renomea. Mi smo stari drugovi i živeli smo dosada kao braća. Zašto da se svađamo zbog jedne najobičnije ulične tuče, koja mi je toliko neprijatna, da se stidim kada se toga setim. Ako to objaviš sutra u novinama neću smeti da iziđem na ulicu od srama. Nekome bi možda ležalo da bude junak jedne noćne tuče s pijanim boksterskim šampionom, ali meni to ni najmanje ne godi. Jedan takav događaj može da upropasti moju budućnost. Ja ne mislim Žane, večito da besposličim. Još ove godine nameravam da spremim svoju doktorsku tezu, a onda će moj život krenuti novim putem. Jevtina novinarska senzacija ovakve vrste daleko dopire. „Pari soar“ je veliki list i novine u mojoj domovini preneće tu vest sa istim senzacionalnim okvirom. A to znači da će me pri povratku primiti rezervisano, kao neozbiljnog mladog čoveka, kao ubojicu i lumpadžiju. Ljudi su u mojoj domovini konzervativni i tamo vladaju još uvek starinski pojmovi o moralu i društvenim propisima. Ako si mi prijatelj i ako me voliš ti ćeš radi našeg drugarstva žrtvovati ovu senzaciju, koja će, uostalom, mnogo više škoditi i Džoe Noksu.

– Baš me briga za njega! – ljutio se Žan, a zatim je razočarano nastavio:

– Da je ma ko drugi u pitanju ne bi uspeo da me nagovori da odustanem od ove senzacije. Naše prijateljstvo mi je, međutim, draže od ovoga izveštaja. Neću napisati ni peči, ali iskreno da ti kažem, nije mi pravo.

Auto se zaustavio. Stigli su pred Mišelov stan. Prijatelji su se srdačno rukovali.

– Ja ću celoga dana biti na Rolan Garosu. Doviđenja, – rekao je Žan i zalupio vrata na taksiju.

(Nastaviće se)